

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
12–14 artiklat
Laatimispäivä: [11.4.2023]**

Tietoa henkilötietojen käsittelystä Rangaistuskäytännön alueellinen yhtenäisyys - väitöstutkimuksen haastatteluaineistossa

Väitöstutkimuksen osa-aineisto koostuu haastatteluista, joihin sisältyy henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

Tutkimuksen rekisterinpitäjät

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa sekä vastuullinen tutkija:

Nimi: Tiina Malin, väitöskirjatutkija
Tiedekunta/osasto/yksikkö: Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Osoite: PL 16 (Snellmaninkatu 10), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelinnumero: 0503264099
Sähköpostiosoite: tiina.malin@helsinki.fi

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Väitöskirjatutkimuksessa tarkastellaan rangaistuskäytännön alueellista yhtenäisyyttä pohjaten sekä tilastolliseen tuomioaineistoon että käräjätuomareiden haastatteluihin. Tutkimuksen tavoitteena on kuvata rangaistuskäytäntöä ja sen mahdollista vaihtelua, sekä pyrkiä selvittämään syitä tälle. Tutkimuksen haastatteluosiossa haastatellaan käräjätuomareita,

joiden asiantuntijuus on keskeistä selvitetessä tuomitsemispäätöksen taustalla olevia tekijöitä, jotka eivät käy ilmi tuomioasiakirjoista.

Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Yhteydenotoissa haastateltaviin ja aineiston järjestämisen yhteydessä käsitellään haastateltavien nimiä, työpuhelinnumeroita ja sähköpostiosoitteita, joita ei tallenneta haastatteluaineiston yhteyteen. Haastateltavat yksilöidään tarvittaessa esimerkiksi kirjain-numeroyhdistelmällä.

Haastattelujen toteuttamiseksi ja analysoimiseksi käsitellään haastattelutallenteita, jotka äänen lisäksi sisältävät haastateltavien taustatietoja. Taustatietoja ovat esimerkiksi ammatti, ikä, sukupuoli, työkokemus ja työskentelyorganisaatio. Näitä tietoja ja muuta haastatteluaineistoa analysoidaan ja raportoidaan tutkimuksessa siten, että vastaajia ei yksilöidä. Taustatietojen lisäksi haastatteluaineisto sisältää haastateltavien tuomareiden näkemyksiä rangaistuksen mittaamisesta ja sen mahdollisesta alueellisesta vaihtelusta.

Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Haastatteluun pyydettyjen tuomareiden nimet ja työyhteystiedot ovat saatavilla julkisesti tai sidosryhmäyhteistyön kautta esimerkiksi organisaatioiden johdon kautta. Muut tiedot kerätään haastateltavilta itseltään.

Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuojalain 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja).

Tutkimuksessa käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja.

Rikostuomioita tai rikkomuksia koskevien tietojen käsittely perustuu tietosuojalain 7 §:n 1 momentin 2 kohtaan (tietosuojalain 10 artiklassa tarkoitettuihin rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä henkilötietoja saa käsitellä, jos niitä käsitellään tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten).

Lisätieto: Haastattelujen tarkoituksena ei ole käsitellä yksittäisiä rikostuomioita ja asianosaisia, eikä näitä koskevia tietoja raportoida tutkimuksessa. Haastattelut koskevat rangaistuksen mittaamista sekä tuomioiden antamista yleisellä tasolla.

Henkilötietojen käsittelyn kesto

Sekä nauhoitteet että litteroinnit tuhoetaan kaksi (2) vuotta tutkimuksen valmistumisen jälkeen.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

- rekisteröidyn suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:
  - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)
  - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
  - viranomaisen toiminnassa yleisen edun mukaisen tehtävän suorittaminen
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:
- sopimuksen täytäntöönpano, jossa rekisteröity on osapuolena

Tietojen vastaanottajat

Henkilötietoja ei tulla siirtämään eikä luovuttamaan tutkimusryhmän ulkopuolelle. Anonymisoitua aineistoa saattaa käsitellä tutkimusartikkelin kanssakirjoittaja. Haastattelujen toteutuvasta määrästä riippuen saatetaan käyttää erillistä palveluntarjoajaa litteroimaan aineistoa.

Haastattelut on mahdollista toteuttaa myös etänä puhelimitse.

Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä tai luovuteta Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

Henkilötietojen suojaus

Tutkimusaineistoon sisältyviä henkilötietoja käsitellään ja säilytetään suojattuna niin, että ainoastaan niitä tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja. Haastatteluaineisto säilytetään erikseen omalla salasanasuojatulla muistitikullaan. Muistitikkuja säilytetään kassakaapissa Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin korotetun tietoturvatason ympäristössä. Tiloihin kulku on rajattu vain osaan instituutin henkilökunnasta, ja tilat on suojattu kulunvalvonnalla ja rikosilmoitinjärjestelmällä.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- käyttäjätunnus
- salasana
- käytön rekisteröinti
- kulunvalvonta
- muu, mikä:

Manuaalista (esim. paperimuodossa tai muuten aineellisessa muodossa) olevaa aineistoa suojataan seuraavilla tavoilla: Lukittavat tilat ja kulunvalvonta. Suoria tunnistetietoja ei

yhdistetä aineisto-otteisiin, mikäli sellaisia joudutaan tulostamaan paperimuotoon analyysin helpottamiseksi.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja
- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
- Aineisto analysoidaan suorien tunnistetiedoin.

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- Tutkimusaineisto hävitetään
- Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Ennen uutta tutkimuskäyttöä rekisterinpitäjä varmistaa, että uusi tutkimuskäyttö on yhteensopivaa aineiston alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa asetuksen vaatimusten mukaisesti. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään rekisteröidyille uusi tietosuojailmoitus, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tutkimusaineistosta.

Uudesta tutkimuksesta ei voida lähettää ilmoitusta rekisteröidyille myöskään silloin, jos tietojen toimittaminen olisi mahdotonta tai kohtuuttoman vaivalloista tai jos se estäisi tai vaikeuttaisi suuresti tutkimustarkoitusten saavuttamista (tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan b alakohta).

Missä aineistoa säilytetään ja kuinka kauan: Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutissa tutkimusryhmän jäsenten hallussa tieteellisten tutkimusartikkelien kirjoittamista varten, kuitenkin korkeintaan kaksi (2) vuotta tutkimuksen valmistumisen jälkeen.

Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja

- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksien soveltuminen

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröidy anna tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (tietosuoja-asetuksen 11 artikla).

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihde: 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi